

§ 6

Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle luonnoksesta hallituksen esitykseksi alkoholilain kokonaisuudistuksesta

HEL 2016-012888 T 03 00 00

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi alkoholilain kokonaisuudistuksesta:

Varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että alkoholilain kokonaisuudistuksen nimellisenä periaatteena on alkoholihaittojen vähentäminen. Tavoitteena on, että terveys- ja hyvinvointierojen tulisi kaventua ja erikäisten ihmisten vastuuta omasta terveydentilasta sekä elämäntavoista olisi tuettu.

Alkoholipolitiikan tärkeäksi tavoitteeksi on noussut tarve ehkäistä niitä haittoja, joita alkoholijuomien käyttäjät voivat aiheuttaa läheisilleen ja ympäristölleen. Lain uudistukset kuitenkin lisännevät alkoholinkulutusta, mikä on selkeässä ristiriidassa alkoholipolitiikan keskeisten tavoitteiden kanssa.

Merkittävin uudistus olisi entistä väkevempien alkoholijuomien tuominen Alkon myynnistä laajempaan kauppohenkilöstön, kioskien ja huoltamoiden vähittäismyyntiin. Hallitus pyrkii vähentämään yrityksille aiheutuvaa sääntelytaakkaa, joka tarkoittaa alkoholin vähittäismyyntiin lisääntymistä ja hallitus pyrkii tukemaan näin sekä panimoteollisuutta, että päivittäistavarakauppaa. Alkoholijuomien anniskelun osalta merkittävin uudistus olisi anniskelun jatkoaikojen muuttaminen luvanvaraisista ilmoituksenvaraisiksi.

Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että koska alkoholijuomien kokonaiskulutus lisääntyisi, empiirisen ja teoreettisen tiedon perusteella on varmaa, että muutos vaikuttaisi negatiivisesti väestön sosiaaliseen hyvinvointiin ja terveyteen. Alkoholien kulutuksen kasvulla voi olla vaikutusta mm. perhe-elämään ja haittoihin läheisille.

Mikäli alkoholin käyttö lisääntyy, on todennäköistä, että se lisääntyy myös pikkulapsiperheissä. Tällä on vaikutuksia lapsen kasvuympäristöön ja hyvinvointiin. Varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että hoito- ja kasvatushenkilöstöllä on kasvatuskumppanuuden hengessä kokemusta ja osaamista mm. varhaiseen avoimeen yhteistoimintaan ja dialogisiin menetelmiin sekä huolen puheeksi ottoon työmenetelmänä. Lap-

sen hyvän kasvun ja kehityksen riskitekijöiden ja suojaavien tekijöiden tunnistaminen -opaskirja antaa menetelmällistä tukea ja välineitä perheen tukemisiin. Opaskirja on lapsiperheiden palvelujen vastualueen riskiolosuhdetyöryhmän kanssa yhdessä laadittu.

Yhteistoimintamenetelmät mm. lasten neuvolan, lastensuojelun, lapsiperheiden perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelujen kanssa on sovittu. Mahdollisuudet perheen moniammatilliseen tukemiseen ovat olemassa. Alkoholilain uudistukset eivät siten aiheuta erillistä uhkaa tai lisätoimenpiteitä, vaikka ministeriön laskelmat yhteiskunnallisista, sosiaalisista ja terveydellisistä haitoista toteutuisivat.

Alkoholin käytön lisääntymisellä voi olla vaikutuksia myös henkilöstön terveyteen. Varhaiskasvatusviraston esimiehet käyttävät tarvittaessa Helsingin kaupungin henkilöstön päihdeohjelmaa, jolla turvataan henkilöstölle päihteetön ja turvallinen työyhteisö, edistetään henkilöstön työkykyä ja terveyttä sekä tuetaan varhaista puuttumista ja puheeksi ottoa.

Luonnoksessa todetaan terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja terveyserojen vähentämisen olevan yksi hallituksen kärkihanke. Luonnoksen ehdotukset vievät kuitenkin toiseen suuntaan. Luonnos ei ota riittävästi huomioon aiempien vastaavan suuntaisten uudistusten huonoja terveydellisiä vaikutuksia. Alkoholiksi on vakava yksittäinen terveyden ja hyvinvoinnin uhkatekijä Suomessa.

Varhaiskasvatuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Vastaehdotus:

Alexi Niskanen: Vastaehdotus esityslistan kohtaan 6 ja lausuntoehdotuksen kohta 9: Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle luonnoksesta hallituksen esitykseksi alkoholilain kokonaisuudistuksesta: Poistetaan lausuntoehdotuksen kohta 9. Perusteluni tämän kohdan poistamiseen on se, että ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin uhkatekijät koostuvat monista eri uhkatekijöistä, joista alkoholin liikkakulutus on yksi tekijä. Holhoavan alkoholipolitiikan sijaan Suomi tarvitsee uutta kokonaisvaltaista sosiaali- ja terveystaloutta, jossa ihmisen terveyttä ja hyvinvointia tarkastellaan useista eri näkökulmista. Kaikkia ihmisen terveyttä uhkaavia asioita ei voida yksiselitteisesti laittaa alkoholiin syyksi.

Alexi Niskasén ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

17.01.2017

Lisätiedot

Pasi Brandt, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveysministeriö, lausuntopyyntö, Alkoholilain kokonaisuudistus
- 2 HE-luonnos Alkoholilain kokonaisuudistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt varhaiskasvatustalautakunnan lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle alkoholilainsäädäntöä ja eräiksi siihen liittyviksi laiksi 17.1.2017 mennessä.

Liitteenä oleva esitysluonnos on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä hyvinvoinnin- ja terveyden ministerityöryhmälle 11.2.2016 jaetun pohjaesityksen ja hallituspuolueiden eduskuntaryhmien 19.5.2016 sopimien linjausten pohjalta. Pääosa esitysluonnoksesta on koostettu ryhmittämällä nykyisen alkoholilain ja sen nojalla annettujen asetusten pääperiaatteet lain tasolle ja purkamalla vanhentuneita normeja.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pasi Brandt, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveysministeriö, lausuntopyyntö, Alkoholilain kokonaisuudistus
- 2 HE-luonnos Alkoholilain kokonaisuudistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

17.01.2017

Vakaj/6

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 13.12.2016 § 141

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566